

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 8 ft — kr.
Fél évre 5 ft — kr.
Negyed évre 3 ft 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Heti szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kazinczy-utca.
Telefon szám 149.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.
Nyitvatartás 20 krajczár.

Az új kamarilla.

Ha Ausztriában az alkotmányosság megbomlik abból reánk magyarokra első sorban is az következik, hogy az 1867. évi kiegyezés jogi alapja megszűnt. Nincs az a politikai eszköz a világon amivel ezt a hiányt pótolni, amivel ezt a foltot befoltozni lehetne. Feltétlenül következik ebből, hogy önálló intézkedési jogunk feléledt, hogy az a fél akivel szerződöttünk nincs többé, hogy tehát a szerződés a változott viszonyok folytán megszűnt. Dacára, hogy Thun gróf ezt jól tudja — s hogy ő is éppen olyan obligót vállalt a monarchia két állama között az egység megalkotására, dacára, hogy jól tudja, hogy csakis osztrák részről vannak azok a fogyatékok, a melyek a szerződés újhali megkötését lehetetlenítik: még eszébe sem jutott a lemondás, — hanem a jövőre és a sors szeszélyére bizza, hátha a magyar miniszterelnököt fogja a korona demissionálni, bizik abban, hátha a felség a magyarokkal szemben nem fogja követni eddigi páratlan és kifogástalan alkotmányjogi politikáját.

Thun és a vele ellenünk szövetszerezett osztrákok tehát letértek az alkotmányos rendszerrel járó politikai finom érzés útjáról és készek a végsőig menni, csak hogy a magyar politikán kifogjanak. Úgy amint tehát 1848 ban megvolt a kamarilla, amelynek titkos vágya volt fegyveres úton beleolvasztani Magyarországot az összmonarchiába, — úgy most megalakult Ausztriában a titkos szövetség arra nézve, hogy nem fegyverrel bár, de még ennél is erősebb eszközzel a gazdasági lötkerjutással bennünket magyarokat leigázzanak, hogy a 30 évi kinszenvedést teljes kiszipolyázásunkkal befejezzék. Nem kevesebbet akarnak mint törvényes formába öltöztetett sarcot rajtunk behajtani, kereskedelmünket megbénítani, — árucikkeinkkel szabadon rendelkezni, belföldi iparunkat lehetetleníteni és viszont az ő gyártmányaikat busás áron a nyakunkra tolni.

Ebben utaznak már évek óta, és eddig bizony elég szép eredményeket értek el.

Magyarországon mindig fel tudták használni azokat az embereket, akikkel nemcsak alkudni, de megalkudni is lehet.

Szívesen és kéjjel nézték a kormány élén Bánffy Dezsőt, aki halhatatlan érdemeket szerzett magának ezen a téren. Ezeknek az érdemeknek a szájaizét most is érzik a jó osztrákok és az édes ráhagyás politikája után nagyon nehezükre esik most beleharapni abba a savanyu almába, amelylyel őket Széll Kálmán megkínálta.

Evvel az államférfiival egy csepp szerencséjük sincs, — nem superál nekik, — sőt már eddigelé is megleczkéztette őket.

És mindezt akarják az alkotmányos formából kivetkőztetett Ausztriának azok a politikusai, akik bennünket elevenen nyarsa húznának, ha tehetnék.

Az alku már megtörtént. A magyar ügyek vezértérftai férfiasan kijelentették, hogy olyasmiféle hazaárulásba bele nem mennek. Thun tehát teljesen tisztában lehetne már sorsával. Láthatja, hogy sem becsapni nem tudja a magyarokat, sem pedig a saját érdekük elárulására őket nem használhatja.

Arra sincs kilátása, hogy Ausztriában egyhamar megváltozik a helyzet. Mire vár tehát?

Részére nem maradhatott más hit és bizalom mint a csuda.

De csudák nem történnek még a legujabb kamarilla kedvéért sem

Megmagyarázhatatlan tehát az, hogy miért nem szökk meg abból a miniszteri székből Thun gróf, amikor már látja, ha nem megy, hogy akkor viszik!

A városliget.

Ugy hívják, hogy városliget. Pedig éppen olyan kevés köze van ennek a ligetnek a városhoz, mint amennyire a város nem törődik vele. Eppen a napokban lezajlott népné-

pély győzhetne pedig meg hatóságunkat arról, hogy bizony szüksége volna ennek a városnak egy olyan ligetnek, a melyben a nép kereshetne szórakozást.

Palicsot a szó szoros értelmében tönkretesszük, ha felavatjuk népmulatságok színelvlyévé. Elvonjuk tőle azt az egyetlen előnyét, hogy ott háborítlanul érezhetjük magunkat, úgy a mint azt a fürdőhely rendeltetése megkívánja. Amott pedig ott fekszik teljes kamatoztatással az a városliget, amely mintha csak arra lett volna praedestinálva, hogy a köznép szórakozási helye lenne. Az első feltétel tehát, a mely azzá tenné, a vilamos vasút kiépítése lenne.

De vajjon hallunk-e csak egy hangot, a mely erről a kérdéstről szól, vajjon eszébe jutott-e a hatóságnak a vilamos társulatot arra szorítani, hogy szerződéses kötelességének már megfeleljen és a vonalat kiépítse. Pedig ezt csak a saját előnyére tenné, mert ha nem is volna meg egyelőre az a forgalma ennek a vonalnak, mint a palicsinak, de idővel, különösen ha a városliget is egy kissé civilizálódnék, mindenesetre nagyobb forgalma lenne, mint a többi bármely irányú vonalnak.

Ideje volna tehát, hogy az intéző körök evvel a kérdéssel kelő komolysággal foglalkozzanak annal is inkább, mert városunk, a hol zsufolt lakásviszonyok vannak és a hol a szabad terek éppenséggel nem alkalmasak arra, hogy azokban annyi ember elférjen és magát jól érezze. — közegészségi szempontból erre a reformra ugyszólván utalva van.

Nem hisszük, hogy ezt a kérdést örökre elaltni tudják, mert a közszükséglet fogja felébreszteni azokat, akik e kérdéssel együtt elaludtak!

Egyről—másról.

A miczi.

Nem sajtóhiba. Szándékosan irtam miczi-t, mert nem pap köröszitőte, hanem a századvég szülte; mint ahogy a századvég sokféle csudát szült már erre a világra.

A miczit tulajdonképen tán nem is hívják miczinek, de egy suszterinas kurjantotta végig a Kossuth utcán: nini ennek az urnak a fején miczoda csuda miczi van — és mikor az inas kaczagva szólit oda annak az urnak cseréljünk sapkát — az az ur boszankodott és önkéntelenül kapta le a fejéről a miczi, pardon a lawatennis sapkáját.

Egy szöke haju kis flucska fején láttam először micziszípkát: elragadóan kedves volt a gyermek. Hogy a miczi nélkül is az volt, elhihetik mert nemcsak az édes mamája tudja annak. De a dívatnak hódolni kell és

hát az édes mamák tudják legjobban, mi illik a pubi szőke fejére.

A májusi meleg napok az üzletek kirakataiból kicsalták a miczisapkákat és már a sikkos bakfiak feje bubján is ez díszelgett. Es hát, mi tagadás benne, olyan ügyesen illesztődött a nagy lányok fejére, hogy szinte el se tudtam volna képzelni őket e nélkül.

Vége aztán hódító körútján haladva megérte a miczi azt a diadalt, hogy komoly tekintetes urak világos nappal ez alatt sétáltak a városban.

A sárga szalmából készült csuda módon laposra görbített miczisapka komolyan megmögült az urak fején — nem ott a ligetben nem is Pálicson a lawtennis pályán, hanem talpól tetőig rőndös anczugba öltözött urak fején itt a Kossuth utcában, a hol az a vásolt suszterinas kurjantotta el róla először véleményét és sajnálta le a tekintetes ur fejről.

Különfélék.

— Perotti Gyula hangversenye Szabadkán.

Perotti Gyula, a m. kir. operaház hírneves énekművésze a jövő vasárnapon f. hó 11-én hangversenyt rendez Szabadkán. A kitűnő énekművész kíséretében lesznek Baratóky Matild énekművész, a ki nemcsak gyönyörű énekével vitt hódításokat végbe eddigi körútjain, de a ki megjelenésének bájával is lebilincseli a hallgatóság figyelmét. Velük jön még Szida Zsigmond ur ugyancsak kiváló jelensége az operának. Hangversenyüket zongorán kíséri Fodor Ernő zongoraművész Nemrégiben Nagyikindán volt alkalmunk látni és hallani a művészcsoporthoz, akik nagy elismerésben és ovációban részesültek. Ez alkalommal sok kiváló operából egyes részeket adnak elő többek között Gróf Zichy Géza, Roland mester operából, Verdi Gounod stb. műdarabjaiból. Eőre láthatólag közönségünk méltányolni fogja ezen művész-estélyt, a melyen nem közönséges műélvezetben fog részeseülni. A jegyek Gerő H. és tsa cégé üzletében lesznek válthatók.

— **Eljegyzés.** Berger Samu többi (Torontál megye) kereskedő eljegyezte Fischer Ilonát özv. Fischer Ignáczné leányát Csantavérről.

— **A szabadkai takarékpénztár és zálogház igazgatósági ülése.** A takarékpénztár és zálogház részvénytársaság tegnap tartott igazgatósági ülésén bemutatott az idei öt havi működésének zárata, mely szerint a kamat bevétel a lefolyt 5 hónap alatt 25658 korona 26 fillér, ezzel szemben az üzleti kiadás ugyan-ezen az idő alatt 11763 korona 57 fillér volt, s így tiszta nyereség 13894 korona 69 fillér mutatkozik, mihez képest a részvénytőkének 8%-kal való kamatoztatása már az első 5 hó alatt az egész évre kihatólag biztosított. Ez elég örvendetes dolog a részvényesekre nézve annál is inkább mert az előző igazgatóság vezetése alatt egész éven át legfőbb 8% osztalékot kaptak.

— **Véres verekedés.** Svraka János zombori bérkocsis sógorával Pancsetich Antal bérkocsisával vasárnap d. u. a bezdáni ut Pancsics-féle korcsmában idogáltak. Társalgás közben — bor hatása alatt — véleménykülönbség merült fel köztük, a mely eleinte hangos szóvitában nyert kifejezést. A szóváltást azonban csakhamar késsel váltották fel. A két sógor zsebkéseikkel egymásra rohantak és egymást kíméletlenül ütésztették.

két késelőnek a sebei súlyosak. A verekedésnek a rendőrség vetett véget.

— **Sajtóper lapunk ellen.** Dr. Reisner Lajos a »Bácskai Ujság« szerkesztője egy lapunkban megjelent cikk miatt sajtóper indított lapunk ellen. Ez ügyben a következő végzés lett kézbesítve tegnap délelőtt felelős szerkesztőnk kezébe:

9556 sz. B. 1899. Svbl: 16 sz. 1899. Panasz bejelentése Dr. Reisner Lajos ügyvéd szabadkai lakosnak a Szabadkán megjelenő »Bácskai Hírlap« című hírlap ellen

Végzés.

Dr. Reisner Lajos ügyvéd szabadkai lakos által beadott följelentés alapján, melyben vádat emel a Szabadkán megjelenő »Bácskai Hírlap« című hírlapnak 1899. évi május 19-én megjelent 77-ik számában „Nyitl kérdés“ felirással és „Egy ügyvéd“ aláírással közzétett hírlapi cikk miatt, mivel abban a saját személye ellen elkövetett rágalmozás és becsületsértés vétségét látja főforogni és annak megtorlását szorgalmazza, e bevádolt hírlapi cikk miatt a sajtóügyi vizsgálatot elrendelem. Ennek következtében fölhívom Dr. Csillag Károly urat, mint a »Bácskai Hírlap« című hírlap felelős szerkesztőjét, hogy a bevádolt, s imént részletesen meghatározott hírlapi cikk szerzőjének, — ha pedig ezt nem tudná, — beküldőjének nevét és lakását hivatalomba (Szegeden Marstér büntető törvényszék épülete, földszin, 5. ajtó) legfőlebb 8 nap alatt írásban bejelenteni és egyidejűleg a bevádolt hírlapi cikk eredeti kéziratát is hozzám küldeni sziveskedjék. Erről a följelentést, valamint a szegedi kir. ügyészséget, mint sajtó ügyi közzéadót végzésileg értesitem. Szegeden, 1899. június hó 4. Hübacs Mihály a szegedi kerület királyi sajtó ügyi vizsgálóbírója.

— **Vívó verseny Nagy-Kikindán.** Agrima J. Gyula a jeles képzettségű tornatanár és vívómester saját tanítványai és sok idegen résztvevőkkel vívóversenyt rendez N.-Kikindán. A versenyek iránt nagy az érdeklődés nemcsak Torontálban, hanem a közel fekvő vidéken is. A következő értesítőt tettük a versenyekről: Meghívó! Agrima J. Gyula helybeli vívómester és tanítványai f. évi június hó 10-én este fél 8 órakor a »Nemzeti Szálló« nagytermében vívó-akadémiát rendez. Belépti díjak: Családjegy 2 frt (3 személynek), személyjegy 1 frt. A verseny alatt szünetlen. Verseny után társas vacsora. Közreműködők: Versenybírószág: Dús Sándor elnök, Dr. Jákó János és Szontagh Hugó. Rendezőség: Hoffmann János, Dr. Kácsér Zsigmond, Radovits Dusan és Dr. Zsiross Lajos. Kardvívók: Agrima Gyula, Albert János, Balázs Jenő, Dús Sándor, Fehér István, Fein Marcell (Szeged), Freischberger Emil, Jáger Károly, Patzauer Ernő (Szeged), Rusz Dóme, Szontagh Sándor, Vadász Armin, Winkler Mihály (Szeged) és Vörösmarty Mihály (Makó). Vítóvívók: Agrima Gyula, Albert János, Grób Imre, Grób Gyula, Vermes Lajos tanár (Kolozsvár).

— **A Sängereiek és a rendőrség.** Városunk kapitánysága is okiuhat abból a sajnálatos insulstusból amely Szegeden tegnap este történt. Nem az első eset hogy a piszkos német Muza az ő földi megtestesítőivel botrányt okoz. A fiatalság rendes mulatozásra viszi ezeket az éji lepkeket és aztán rivalizálnak abban, hogy ki »hódítja« meg őket — rendszeresen óron. Ebből aztán fejlődnek az olyan »lovagias« ügyek. Ideje volna már hogy Avégre is országszerte kifiltanák az orfeomosderico és fia Virgilió remekeltek. A kardvívó

idegen szemetet. Egy ilyen szerencsétlen aférbe keveredett bele a Szegedi Napló kiadója Engel Lajos akit 3 honvédtiszt az egyik orfeum diva miatt keletkezett nézeselérésekből eredőleg összekaszabolt. Azt hisszük hogy városunk rendőrsége okulni fog ezen az eseten is és utját fogja állani hogy az ilyen hölgyművészek itt vendégszerepeljenek. Szegeden is eleget támadták a lapok a rendőrséget hogy az ilyen művészeket a városba eresztik — de hát előbb egy embert véresre kellett verni, míg a panasznak foganatja volt.

— **Színészeink Makón.** »A legtermészetesebb dolognak tartjuk ugyan, azért mégis szívesen konstatáljuk« — írja a Maros, — hogy közönségünk immár tömegesen látogatja a színházat. Az utóbbi három estén is telt ház hallgatta az előadásokat, melyek nemcsak a legjobb izlést kielégítik, de ugyszólván mindennap újabb és kellemesebb meglepetéseket hoznak. A makói közönség is persze el van ragadtatva Sugar Aranka »tüneményes szép hangjától« és Fótli Frida »elbájoló művészi játékatól.« Dícsérettel szólnak még a lapok Lomniczy Béla, Ferenczy, Baróthiról. A napokban adták az »Édes«-t, »Gésákat«, »Hálókocsik ellenőre« cz. vigjátékok. E héten »Kék asszony«, »Mozgó fényképek« és »Jafet 12 felesége« vannak műsoron.

— **Szerencsétlenül járt napszámos.** A III. kerületi árok áthidalásánál dolgozott Peics Ferencz városi napszámos. Tegnap munka közben fejszéjével véletlenül saját lábát vágta meg oly erővel, hogy eszméletlenül terült el a földön. Nemsokára feleszmélt ugyan, de pár napig képtelen lesz a munkára. Sebét a mentők bekötötték.

— **Agyonszurta a bika.** Gömsich Mihály bácsi érsekuradalmi erdőőr Urnap estében Bukinból hazajövet, tilosban ért bikáját ki akarta terelni. Hajrás közben Gömsich elbukott, mit a dühödt állat látva neki rontott s agyon surta. Keresésre indult felesége ott találta a vetésben holtan. Feleséget és 6 kis gyermeket hagyott hátra. Temetése 3-án ment végbe nagy részvét mellett. A szerencsétlen véget ért erdőőrt nagyszámu közönség kivül bajársai és az érsekuradalmi tiszték kísérték utolsó útján.

— **Vívó akadémia Kolozsvárott.** A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudomány-egyetemi kör fennállásának 25-ik évfordulója alkalmára Girol dini Tederico velen-czei vívómester és tanítványai 1899 június hó 4-én a kolozsvári tornacsarnokban országos jellegű vívó ünnepélyt rendezett báró Weselényi Miklós védnöksége alatt. A verseny bíróság elnöke dr. Szabó Dénes ny. rendes egyetemi tanár volt. Tagjai: dr. Fabányi Rezső, Matskásy Pál, Palkovics József altábornagy, Péter Benjámin ezredes, Sárpi György százados, Nemes főhadnagy. Versenyintéző: (Maitre d'assant) Girol dini Tederico volt. A vívó akadémia és verseny lefolyása a következő volt. A kardiskolában Rajcsányi Gyula ezüst érmet nyert Girol dini tanítványai pedig a bemutatott olasz magas kardvívó iskoláért elismerést arattak. Girol dini és Vermes Lajos egyetemi vívó mester kard vívóversenye, mely legalább harmincz összecsapásból állott és mindvégig nagy izgalomságban tartva a műértő közönséget zajos tapsokat arattak. Mindkét vívómester nemcsak mint szakértő paedagógusoknak hanem erős versenyvívóknak is bizonyultak. A szívilai 2 vívóros asantban a két Girol dini Tederico és fia Virgilió remekeltek. A kardvívó

versenyben Nistor Kamil aranyérmét, Bogaméry József ezüst érmét és Fabányi Imre is ezüst érmét nyertek, Bogaméry József elsőrangú vívónak bizonyult és erős meggyőződésünk az, hogy a legközelebbi versenyből mint arany érem tulajdonos kerül ki, a versenyen kívül Saró Béla remekelt. Az ifjusági vívó versenyben I-ső lett Girolini Virgilio, II-ik Issekutz Béla, III-ik Hochbaum László, Lovag Ulrich Bertalan, Vuhetich Vuk és a Pusztai testvérek elsőrangú vívóknak bizonyultak.

— **Forró napok,** de meg ezek között is a legforróbbakat ma „élvezi“ városunk egyik legődönobb épületében, a nemsokára örök időkre bezároló községi főgymnásiumban 27 ifju. Ma kezdődnek a háromnapok. Három napig fognak tartani a szóbeli érettségik a tanterületi főigazgató elnöksége alatt. A „drukk“ ma reggelre elmúlt, mert míg vizsgázik az ifju, nem drukol, csak majd ha az eredmény kihirdetését várja. És néhány nap múlva éretten hagyják el az iskola padokat, lerázzák magukról az ugynevezett „iskolai port“ — büszkén tekintenek a jövőbe és elmondják egy egymás között: „diákkorunkban — emlékszel — akkor — régen!“ pedig az a „rég“ tegnap volt. Iparkodnak másról is beszélni, és mindig a tegnapi beszélgetnek, arról a kedves fehérre meszelt falakról, a „fanár ur“-ról, ki sokszor ígért szekundát és mégis jót adott — a pajkos, ártatlan „stik-írő“ — arról a hosszú és mégis oly gyorsan elmúlt nyolcz esztendőről, holnap, azután és még esztendő múltán is!

— **A baja báttaszéki hid,** melynek létrejötte évtizedek óta élénk óhajással az erdekelt vidékek kereskedelmi köreinek egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ugyanis méltatja a hid nagy forgalmi s díj-szabási jelentőségét s ezért mint értesülünk elrendelte, hogy a hidra nézve műszaki előmunkálatok tétessenek. A hid tudvalevően a Magyar Államvasutaknak a Duna jobb és balpartján fekvő vonalai közt kapcsolatot létesítene. A budapesti Dunahid és az újvidék pétervárad Dunahid között 279 kilométer hosszú partvonalon nincsen állandó összeköttetés a dunántúli és dunáninneni vasúthálózat közt a gombos bogojevai komposzkekötés pedig alacsony vízállásnál valamint télen, főleg jégzajlás idejében időközben szünetel a éajai báttaszéki hid építése különösen fontos a gabonakivitelt szempontjából, de telemesen meg-rövidíti majd a hid a tiszántúli területről, a Tisza-Maros szögből s a Tisza-Duna közéről Fiumébe vezető utat is. A hid építése azonban igen költséges, mivel a Duna mindkét partjához nagy távolságban lapályos ártér csatlakozik s ezenfelül a hiddal egyidejűleg a szabadka-bajai vonalat is át kell építeni elsőrendű vonallá. Az elvi elhatározás azonban már megvan és most már csak a pénzügyi nehézségeket kell legyőzni.

— **A szántovai sokaczkok** tömeges áttéréséről annak idején szenzációt kellett tudósítást hoztunk, melyet néppárti részről a sokott gyanúsításokkal s még szokottabb bandabandával igyekeztek czáfolni. Mennyire valók voltak pedig az adatok, melyeket lapunk ez áttérésekről hozott, bizonyítja föbbi közt az n tény, hogy a kalocsai érseki háfóság, melynek kormányzata alá Szántova tartozik, elmozdította ennek eddigi róm, kath. plebánosát, és Czár Andrást küldte helyére;

együttal pedig az egész esperesi kerület kat-holikus lelkészeinek utasításba adta, hogy az eddig követett eljárás teljes fölhagyásával nagyobb gondot fordítsanak a sokaczkok lelki szükségleteinek kielégítésére. Amint azonban nekünk írják, ez a változás már is bnzd a másik végtelbe esni s éppen ezáltal tolló a czélon és kockáztatja a sikert. Ennek következtében napirenden vannak a suródások a görög-keleti szerbekkel; különösen a vegyes vallású községekben, mint magában Szántován, a hol a katolikus sokaczkok s a görög-keletiek közt napirenden vannak a verekedések, melyek gyakran komoly sebesülésekkel végződnek. A járási szolgabíró legjobb akarata szerint sem képes elejét venni ezeknek a zenebonánaknak, s így félt, hogy a szántovai eset még nagyobb viszálylá fog fejlődni.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Cecília (férj. volt Róth Sámuelné) szabadkai illetőségű kecskeméti lakos vezetéknévét „Komlós“-ra magyarosította.

— **Majális.** A szabadkai ipartestületi dalárda 1899 évi június hó 24-én (szombaton) a dalárda saját kerthelyiségében (volt Hungária kerthelyiség) a dalárda és vegyes kar közreműködésével zátkört majális-t rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj személyenkint 50 kr este a pénztárnál 60 kr. Jegyek előreválthatók a dalárda tagjainál és az ipartestület helyiségében. Délután 5 órakor nagy hangverseny tartatik. Confetti és Serpentin. Kezdeté este 8 órakor. Kellemetlen idő esetén a nagyteremben tartatik meg.

— **Vizsgálatok a szabadkai közs. főgymnásiumban.** Junius 15. (Csütörtök) regg. 7 ó. I. A.) oszt. magyar, latin. I. B.) oszt. magyar, latin. II. A.) oszt. magyar latin. VI. oszt. magyar, német, latin. d. u. 2 ó. V. oszt. magyar, német, latin. III.—IV. oszt. róm. k. hittan. Junius 16. (Péntek) reggel 7 órakor: II. B.) magyar, latin. III. B.) latin, magyar, német, történelem. D. u. 2. ó. III. A.) latin, magyar, német, történelem. I.—II. A.) és B.) róm. kath. hittan. Junius 17. (Szombat) regg. 7 ó. IV. A.) latin, magyar, német, történelem. V. mennyiségtan, rajz, természetrajz. D. u. 2 ó. I. A.) mennyiségtan, rajz, geom., földrajz. V. B.) latin, magyar, német, történelem. VII. magyar, német, latin. Junius 19. (Hétfő) regg. 7 ó. IV. B.) természetrajz, számtan, rajz. geom. III. B.) számtan phys. földr., rajz. g. VI. gör. irod. olv. történelem. d. u. 2 I B) számtan, rajz. geometria, földrajz. III. A.) számtan phys. földr., rajz. geom. VIII. görög irod. olv. poltk. földrajz. Junius 20. (Kedd) regg. 7 ó. V—VII róm. kath. hittan. II. B.) számtan, rajz. geometria, földrajz. d. u. 2 II A számtan rajz. geometria, földrajz. V. görög, irod. olv. történelem. Junius 21. (Szerda) regg. 7 ó VI számtan, rajz, termrajz, VII termittan, számtan rajz d. u. 2 ó IV. A.) természetrajz számtan, rajz. geom. Junius 23. Intézeti tornaverseny. Junius 24. (Szombat) regg. 7 ó I A) I B) ének, Junius 26 (Hétfő) regg. 7 ó II A) II B) ének Junius 27 (Kedd) regg. 7 ó I.—VII. torna, Junius 29. (Csütörtök) „Te Deum“ a tanévet bezáró ünnepély. a jutalomdíjak és bizonyítványok kiosztása. A magánvizsgálatok június 15—21. napján tartatnak meg. Szabadka, 1899. május 16. — Az igazgatóság

— **Görögország nagy mysticusáról.** Pythagorasról kapunk egy kis füzetet. A jól írt sorok élénk varázsolják az ó kor nagy philo-

sophusát, a mint hófehér púástjábaó, koszorussal fejjel járkált az agorán, jelképes beszédben oktatta mindenkit, a ki tőle tanácsot kért, a ki tőle tanulni akart. Böcseletének van bizonyos keleti jellemvonása. Sokat foglalkozott a lélekvándorlás keleties tanával: askesást, tisztaságot követelt hiveitől, kedvelte az avatásokat, a titkos, jelképes szertartásokat. Böcseletét szinte vallássá avatta, s vannak írők, kik a pythagoreusok „sectá“-ját valóságos titkos gyülekezeteinek tartják. A mysticismust párosította az ion bölcsészettudomány-nal. Szerinte a szám minden létezőnek a lényege. S még az erkölcstani ellentéteket is számviszonyokra vezette vissza. Ő hirdette először, hogy a föld gömbalaku, hogy melegét örökkönég középonti tüztől kapja. A csillagok forgása rythmikus zenével jár, ez a sphaerák harmoniája. Közönségesen ezt nem hallani, épen azért, mert mindig hallani. A kis füzet, a Nagy Képes Világtörténet 28-ik füzeté, a második kötet 4-ik füzeté. Gyomlay Gyula írta. Az egész munka — Marczali Henrik szerkesztésében — 12 kötetet teszen; egy kötet ára diszkótésben 8 ft. Részletfizetésre is kapható; füzetenként is a kiadóknál (Révai Testvérek irod. Int. Részvénytársaság, Bpest, VIII. Üllői ut. 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben. Egy füzet ára 30 kr. Minden héten egy füzet jelenik meg.

Guzláczi Jócó tapasztalatai a palicsi népünnepélyen.

Én lányom a Milka is készíte a ünepélyre de nagyon. Bemegyek hát vele a rőfös dutyánba azt kéri Milka segidő ami legdrágább, vette is le a segid sok selmet ami mind legdrágább vóta, mikor összeszámolta kigyűt 148 forint és 20 krajczárt. A krajczárt kereskedő elengedte a forintokat meg majd a termésből ha ad az Isten kifizetem.

Mikó mán délt elharangoztak ott vótunk Mikával meg enyém májkóval a villányosná a kis kápolnána, hát csak várunk, a májkó má leüt a sátor alá mer elfáradta a várásba. Bozse moje mondja Milka uvik tele van vilányos népekel gyerünk kod Nemzeti oltan majd felőünk. Mentünk kod Nemzeti, ottan anyi vót ember meg asszony, hogy csak csuda Egisz utca tele vót még kocsi faszter is nem csak ázfált.

Vóta már ugy 3 órát mikor bele ütünk villámos kocsiba, de nem ütünk csak állunk meg taszigátuk egymást.

Eczer csak indulja kocsi kettő is — lent az utca néptű fekete vót, minden felé várták üres kocsit. Mikó az angol baromfi csirke szálláshó értünk meg még egy kicsit mentünk hát nagyot lükött kocsin, valami oszt megálta kocsi ut közepin. Eszakadta drót mondták villámos kocsis urak. Minál csak várunk hogy majd elindulja. Enyim Milka má kezdte sírni hogy Kolóra nem kiér, mondok ez a drót is tennap eszakadt vóna, nem mikó enyi sok nép mén. Vártunk soká kocsiba ahun nagy meleg vóta oszt őze vótunk csumiszolva mint hordóba törkő, mibű gépen csináják bort Királ halmon — de jó szép mulatság ünepél mondom Mikának, mikó megint kimegyünk na Palics, egész összegyűrté Milka selem ruhát meg melege is vóta sok szoknyátu.

Mikó mán két óráig meg tán többet is vártunk, még is csak elinduta kocsi, de most

hájde! szaladt villámos, mikó vasuti kapu ó érte megint megáta — gyün a vonat mondják — gyün ám de hun — osztán ot megint nem eresztettek be töb fél órát egye meg a fene dógukat Koló igazán emulik — vonat csak óra mulva gyün osztán villámot nem eresztene kapun.

Má este vóta mikor kiértünk Palicsra, mondok majkó ja idem kutyí nem maradom itt, de Milka akart ú ki is szát meg majkó is meg én is, úket én kúdem be kolóhoz én visza megyek mondok Szabadkára — megin nem tuttam féüni villámosra ojan sokán vótak emberek — e mentem kis kocsmába sért inni mig e fogy ember, bizony nem fogyot hajnalig én ittam sért is bort is reggé gyútem haza az én komsija kocsjian nem látam ünneplíról semmit.

Megkérdem Matyát hónap mikó lesz megint nepünne mer én is akarom valamit látni, de akó befogom zén két pej csikóm és zbogom villámos.

Májkó sokat beszit ünneprü, máskó ha akarják, e mondok mit is látott.

Zbogom
Joczó Guzlacski.

A közönség köréből.

Tekintetes szerkesztőség!

Amikor arról értesültem, hogy a legutóbb rendezett népünnepevényen különféle állatok, csacsit, tehenet és egyéb jószágokat lehet nyerni, magam is siettem ilyen sorsjegyeket beszerezni. Az ünnepe lezajlása utáni reggelen amint felébredek egy embercsoportot látok állani az ablakom előtt. Megkérdeztem tőlük, hogy mit akarnak. Sorra jöttek és könyörögtek, hogy adjam el nekik a tehenet, amelyet tegnap nyertem. Minthogy én soha életemben, sem tehenet, sem egyéb állatot se nem nyertem se nem vesztettem — kijelenttem, hogy tévesen értesültek mert ebből egy szó sem igaz. Másnap reggel ugyancsak 10 levelet kaptam, amelyben arra kérnek, hogy adjam el a nyert tehenet. Az utcán mikor végig mentem minden utcasaroknál megállított egy ember, hogy mennyiért adom el neki a nyert tehenet.

S minthogy ma-holnap már attól is kell tartanom, hogy éjjel is felzaklatnak majd álomból a nyert tehenért, felkérem a tekintetes szerkesztőséget, miszerint b. lapjában közzétenni sziveskedjék, hogy egész életemben mindig szabadelvüparti voltam, soha sárga cipőt nem hordottam, küldöttségekben részt nem vettem, de soha életemben még tehenet nem nyertem. Így talán majd békivel hagynak.

Kiváló tisztelettel

Endröd Géza.

Törvénykezés.

Tizenhatéves rablógyilkos.

Egy tizenhatéves suhancot tegnap tizenöt évi fegyházra ítélte a budapesti büntető törvényszék. Andrasics Illés óbecsei születésű su meggyilkolta a volt gazdáját, s a gyilkosságot úgy követte el, hogy a bírák szándékos emberölésben mondták ki a bűnösséget. És ez az ember, aki állítólag megfontolás után tette, amit tett, — orvoszakértői vélemény szerint — épelméjű. A szörnységes tettnek ez a legiszonyosabb háttere.

Tavaly decemberben Polacsek Samu Damjanich-utcai fűszerkereskedőt megölte és megrabolta az egyik volt segédje, Andrics Illés. A fiatal gyilkos három hétig állott Polacsek szolgálatában, akkor a gazdája lopás miatt elkergette. A suhanc egy darabig kereset nélkül kóborolt s nyomorúságában még egyszer felkereste Polacsekot és kérte, hogy segítsen rajta. Polacsek megint elkergette. December utolsó napján azután belopódzott Polacsek üzletébe s az állvány mögé rejtőzött. Az üzletbe álmosan belépő Polacsekre rárohant, a kezégyében levő czukorvágó késsel agyonütötte s áldozatát a pénztől megfosztotta. Amikor már Polacsek nem mozczzant, Andrasics az üzletből nyíló lakáson keresztül akart szökni, de Polacseknek hangjára megijedt, visszaszökött az üzletbe, s a csapóajtón keresztül lement a pinczébe. Ott is találták rá a rendőrök.

Tegnap délelőtt volt a végtárgyalás a pesti tszék előtt. Vádoltat — ki tettét beismerete — dr. Terék József óbecsei ügyvéd védte.

Dr. Böhm kir. alügyész rövid vádbeszédben utalva a teljesen tisztázott tényállásra, a btk. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntette miatt kért a vádolt ifju korához mért szigorú büntetést.

Dr. Terék József ó-becsei ügyvéd védőbeszédében az eset rendkívüli voltát hangsúlyozta. Minden látszólagos viláogsága mellett az egész eset valóságos rejtély, melynek titkai kifürkészetlenek maradtak. Két momentum mégis kiemelkedik a homályból. Az egyik, hogy a vádoltat a nyomor buktatta el, a másik, hogy nem követhette el nyugodt megfontolással tettét. Abnormis állapotra mutat, hogy nyugodtan evett, ivott az éj folyamán és áldozatával oly kegyetlenül bánt, mert még halála után is beledöfte a kést. Mikor pedig elfogták, mély álomba merült. Egy tizenhat éves fiúnál ilyen körülmények fel kell hogy hívják a pszikopatológus figyelmét és közönséges megfontolás előtt is kétségtelenné teszik, hogy Andrics beszámíthatatlan állapotban volt. Amit a vádolt elkövetett, az emberölés és nem gyilkosság, humanus bíróságnak fel kell menteni azt a 16 éves fiút.

Az elnök fölszólította Andricsot, hogy adja elő védelmét. A vádolt egy szót sem szölt.

Erre a törvényszék ítélethozatalra vonult vissza. Félóra tanácskozás után a törvényszék elnöke, Haupt Albert feszült csöndben hirdette ki az ítéletet, amely szerint Andrics Illést a btk. 278. §-ába ütköző szándékos emberölés miatt tizenöt évi fegyházra ítélték.

A vádolt a felindulás legcsekélyebb jele nélkül hallgatta meg az ítéletet.

Az ítélet ellen az ügyész és a védő felebeztek.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Szabadkáról—Budapestre

indul reggel 5 óra 20 perczkor személy vonat.
" d. e. 9 " 46 " gyors "
" d. u. 2 " 20 " személy "
" este 11 " 28 " " "

Budapestről—Szabadkára

érkezik reggel 4 óra 09 perczkor személy vonat.
" d. u. 1 " " " " "
" d. u. 5 " 57 " gyors "
" este 9 " 17 " személy "

Szabadkáról—Zimonyba

indul reggel 5 óra 40 perczkor személy vonat.
" d. u. 1 " 46 " " "
" d. u. 4 " " " teher "
" este 6 " 09 " " gyors "

Zimonyból—Szabadkára

érkezik reggel 7 óra 47 perczkor teher vonat
" d. e. 9 " 34 " gyors "
" d. u. 1 " 45 " személy "

Szabadkáról—Szegedre

indul reggel 5 óra 25 perczkor vegyes vonat
" d. e. 9 " 51 " személy "
" d. u. 2 " 28 " " "
" este 6 " 37 " " "
" este 12 " 03 " " "

Junius 1-től szept. 15-ig vasár- és ünneppal Szabadka—Palics között kövlekedik: 5 óra 15 perczkor reggel. Vasár- és ünneppal este 8 óra 45 perczkor

Szegedről—Szabadkára

érkezik reggel 3 óra 40 perczkor személy vonat
" d. e. 9 " 22 " " "
" d. u. 1 " 20 " " "
" este 5 " 52 " " "
" este 10 " 34 " " "

Junius 1-től szept. 15-ig minden vasár- és ünneppal Palics—Szabadka érkezik 8 óra 30 perczkor este. Vasár- és ünneppal Szegedről d. u. 2 óra 56 perczkor.

Szabadkáról—Bajára

indul reggel 5 óra 45 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 35 " személy "
" este 6 " 43 " " "

Bajáról—Szabadkára

érkezik d. e. 9 óra 37 perczkor személy vonat
" d. u. 1 " 10 " " "
" este 10 " 30 " " "

Szabadkáról—Ó-Becsére

indul reggel 5 óra 10 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 10 " személy "

Ó-Becséről—Szabadkára

érkezik d. e. 8 óra 54 perczkor vegyes vonat
" este 5 " 42 " személy "

Szabadkáról—Dáljára

indul reggel 4 óra 50 perczkor vegyes vonat
" d. u. 2 " 05 " személy "
" este 6 " 22 " gyors "
" este 6 " 32 " " személy "

Dáljáról—Szabadkára

érkezik reggel 6 óra 55 perczkor személy vonat
" d. e. 9 " 27 " gyors "
" d. u. 1 " 26 " személy "
" este 10 " 40 " vegyes "

Alsó-Tátrafüred

gyógyfürdő 1899.

Bátor vagyok azokat, kik a nyarat Alsó-Tátrafüreden tölteni szándékoznak, tisztelettel figyelmeztetni, méltóztassanak a lakás megrendelése iránt mentől előbb intézkedni, hogy a kívánt lakás kijelölése és fentartása körül akadályok elő ne fordulhassanak.

Fölvilágosítással készséggel szolgál és fürdő leírát szivesen küld

Horti Valér
igazgató.

Posta és távirtda cím: ALSÓ-TATRAFÜRED.